

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace

KRIZOVÝ PLÁN č.j. 11/2019

Tento dokument specifikuje postupy, které přesně řeší některé krizové situace /ve spojitosti s projevy rizikového chování žáků/, které ve škole mohou nastat. Určuje konkrétní zodpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Definiuje intervenční, komunikační a bezpečnostní postupy a i následná preventivní opatření. Krizový plán je nedílnou součástí PP školy.

Pracovní tým:

- ředitel školy ŘŠ : Mgr. Martin Luksík
- zástupce ředitele ZŘ : Mgr. Lucie Čiperová
- metodik prevence MP : Mgr. Olga Hanušová
- výchovný poradce VP : Mgr. Zuzana Brožová + Mgr. Olga Hanušová
- školník : Václav Dvořák
- třídní učitelé TU + vychov.ŠD

Prevence na škole je zajišťována celoročně. Vychází z preventivního programu a v případě potřeby aktuálně reaguje na vzniklý problém.

Krizový plán školy vychází z těchto dokumentů:

1. Metodické doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č.j. 21291/2010-28
2. Metodický pokyn k jednotnému postupu při uvolňování a omlouvání žáků z vyučování, prevenci a postihu záškoláctví č.j. 10194/2002-14
3. Metodický pokyn ministryně školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci a řešení šikany ve školách a školských zařízeních č.j.21149/2016
4. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k výchově proti projevům rasismu, xenofobie a intolerance č.j. 14423/99-22
5. Metodický pokyn Ministerstva školství, mládeže a tělovýchovy k prevenci zneužívání návykových látek ve školách a školských zařízeních č.j. 16227/96-22

Vychází z těchto zákonů:

- Zákon č. 359/1999 Sb., o sociální a právní ochraně dětí
- Zákon č. 218/2003 Sb., o odpovědnosti mládeže za protiprávní činy a o soudnictví ve věcech mládeže a o změně některých zákonů
- Zákon č. 200/1990 Sb., o přestupcích
- Zákon č. 140/1967 Sb., trestní zákon
- Zákon č. 167/1998 Sb., o návykových látkách
- Závazný pokyn policejního Prezidenta č. 8/2001 č. 4/200 o vstupu Policie ČR do škol

Mezi rizikové chování, které krizový plán řeší, patří:

- Návykové látky – drogy
- Rizikové chování v dopravě
- Poruchy příjmu potravy (mentální anorexie, mentální bulimie)
- Alkohol u dětí školního věku
- Syndrom týraného dítěte- CAN
- Šikana
- Kyberšikana
- Homofobie
- Extremistické chování
- Vandalismus
- Záškoláctví
- Tabák
- Krádež
- Domácí násilí

PODEZŘELÉ A OMAMNÉ LÁTKY:

1. Při podezření na užití omamné látky žákem nebo při výskytu podezřelé látky u žáka - nutnost zabránit v další konzumaci
2. Podezřelou či omamnou látku je nutné žákovi odebrat (za přítomnosti svědka – zaměstnance školy) a zajistit.
3. Pedagogický pracovník o události uvědomí vedení školy, sepiše záznam o události s vyjádřením a podpisem žáka, který bude založen v agendě metodika prevence.
4. Škola zajistí bezpečí žáka – pokud je žák pod vlivem OPL do té míry, že je ohrožen na životě, poskytne nezbytnou pomoc a péči a volá záchrannou zdravotnickou službu (tel. 155)..
5. Pokud žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a ten si jej vyzvedne, v případě nedostupnosti zákonné zástupce informuje škola OSPOD (§ 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí).
6. Pokud jde o první porušení zákazu – třídní učitel, který je o věci informován vedením školy vyrozumí o události zákonné zástupce žáka.
7. V závažných případech, zejména s ohledem na věk a chování žáka, jestliže se jednání opakuje, a spolupráce s rodiči není tedy dostatečně účinná, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte (OSPOD).
8. Škola vyvodí sankce dle školního řádu (napomenutí třídního učitele - důtka třídního učitele - důtka ředitele) – oznámení sankce zákonnému zástupci a zaznamenání do dokumentace školy
9. V případě uživatelského zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnosti odborné pomoci při řešení takové situace.

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace DISTRIBUCE OPL VE ŠKOLE

1. Distribuce OPL je v České republice považována za protiprávní jednání. Je proto zakázána a může být kvalifikována jako trestný čin. Množství, které žák distribuuje, není nijak rozhodující.
2. Přechovávání OPL je také vždy protiprávním jednáním. Množství, které u sebe žák v danou chvíli má, je rozhodující pro to, aby toto protiprávní jednání bylo blíže specifikováno buď jako přestupek nebo v případě množství většího než malého jako trestný čin, ale toto množství nemusí mít žádný vliv na kázeňský postih, který je stanovený školním řádem.
3. Jestliže má pracovník školy důvodné podezření, že ve škole došlo k distribuci OPL, musí o této skutečnosti škola vždy vyrozumět místně příslušné oddělení Policie ČR, protože se jedná o podezření ze spáchání trestného činu.
4. Jestliže se tohoto jednání dopustila osoba mladší 18 let nebo bylo namířeno proti osobě mladší 18 let, vyrozumí škola také zákonného zástupce a orgán sociálně-právní ochrany obce s rozšířenou působností.
5. Pokud v rámci tohoto podezření zajistí pracovníci školy nějakou látku, postupují způsobem popsáným níže.

NÁLEZ OPL VE ŠKOLE

Postup se řídí podle směrnice postup při výskytu podezřelé látky. Látku nepodrobují žádnému testu ke zjištění její chemické struktury.

RIZIKOVÉ CHOVÁNÍ V DOPRAVĚ:

Typ rizikového chování Rizikové chování v dopravě můžeme obecně charakterizovat jako takové jednání, které vede v rámci dopravního kontextu k dopravním kolizím a následně k úrazům nebo úmrtím.

Dělení podle věku:

1. stupeň základní školy –chodec, cyklista a cestující hromadnou dopravou
2. stupeň základní školy –cyklista v městském provozu

Střední škola –cyklista v městském provozu, řidič mopedu a motocyklu do 50 cm³, spolujezdec.

Dělení podle typu rizikového chování:

1. rizikové chování způsobené vlivem návykových látek (alkohol a jiné drogy)
2. rizikové chování způsobené neznalostí dopravních předpisů
3. rizikové chování způsobené osobnostními faktory (agresivní jednání, vyhledávání vzrušujících zážitků, depresivita, přeceňování vlastních schopností).

Prevence rizikového chování v dopravě je zaměřena na skupiny skupiny:

Primární –ti co se nechovají rizikově

Sekundární –ti co chovají rizikově, ale hodlají své chování napravit

Terciální -ti co chovají rizikově a nehodlají své chování napravit

Příkladem jednotlivých opatření může být:

- dopravní výchova na školách, výcvik a výchova v autoškolách aj.,
- informačně-edukativní kampaně, mediální kampaně
- rehabilitační programy pro řidiče

PORUCHY PŘÍJMU POTRAVY A SEBEPOŠKOZOVÁNÍ:

Porucha příjmu potravy (PPP) – jedná se o okruh onemocnění, kam patří mentální anorexie – bulimie a také přejídání spojené s jinými psychickými poruchami.

U PPP jsou typické obavy z tloušťky, manipulace s jídlem, sloužící ke snížení hmotnosti a zkreslené vnímání vlastního těla.

Nejčastěji se projevují během dospívání a rané dospělosti, ale mohou se rozvinout i v pozdějším věku nebo naopak v dětství.

Sebeпоškozování – je agresivní chování člověka, které je nasměrování proti němu samotnému. Pro sebeпоškozování je charakteristické, že se opakuje, je návykové. Ve společnosti se o něm ví a mluví velmi málo, s tímto problémem se však potýká mnoho osob, především dospívajících.

Situaci řeší tyto pracovníci: třídní učitel, pedagogický pracovník, vedení školy, rodiče – zástupci, pediatr, PPP

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
Včasnou intervencí u rizikových jedinců (rychle zhubnutí, časté zvracení, ...)

Zprostředkuje zpětnou vazbu dítěti a rodině o některých jídelních zvyklostech dítěte (Pedagogický pracovník není terapeut)

Zprostředkuje kontakt s psychologem nebo lékařem

Platí i v případě sebepoškozování dítěte

Výskyt alkoholu

Prodej alkoholu osobám mladším 18 let je v ČR zakázán. Zakázáno je rovněž osobám mladším 18 let alkohol nabízet, anebo je v konzumaci alkoholu podporovat. Podávání alkoholických nápojů osobám mladším 18 let může být trestným činem nebo přestupkem. Školním řádem je stanoven zákaz užívání alkoholu v prostorách školy a na všech akcích pořádaných školou.

Postup při konzumaci alkoholu žákem ve škole

1. Je-li žák ve škole či na školní akci přistižen při konzumaci alkoholu, je nutné mu v další konzumaci zabránit.

2. Alkohol je třeba žákovi zabavit a zajistit, aby nemohl v konzumaci pokračovat.

3. Podle závažnost momentálního stavu žáka pedagogický pracovník posoudí, jestli mu nehrozí nějaké nebezpečí. (Bezprostřední ohrožení na zdraví a životě).

4. V případě, kdy je žák pod vlivem alkoholu do té míry, že je ohrožen na zdraví a životě, zajistí škola nezbytnou pomoc a péči a volá lékařskou službu první pomoci.

5. Jestliže akutní nebezpečí nehrozí, sepíše pedagogický pracovník stručný záznam s vyjádřením žáka, který založí výchovný poradce do své agendy a vyrozumí vedení školy.

6. V případě, že žák není schopen pokračovat ve vyučování, vyrozumí škola ihned zákonného zástupce a vyzve jej, aby si žáka neprodleně vyzvedl, protože není zdravotně způsobilý k pobytu ve škole. Jestliže není zákonný zástupce dostupný, vyrozumí škola orgán sociálně právní ochrany dítěte obce s rozšířenou pravomocí a vyčká jeho pokynů.

7. Zákonnému zástupci ohlásí TU písemnou formou skutečnost, že žák konzumoval alkohol ve škole i v případě, kdy je žák výuky schopen.

8. Jestliže se situace opakuje, splní škola oznamovací povinnost k orgánu sociálně právní ochrany dítěte § 10 odst. 4 písmeno g) zákona 359/1999 Sb., o sociálně právní ochraně dětí.

9. V případě uživateleva zájmu nebo zájmu jeho zákonných zástupců, poskytne škola potřebné informace o možnost odborné pomoci při řešení takové situace.

Za nebezpečné a protiprávní jednání je rovněž považováno navádění jiných žáků k užívání alkoholických nápojů.

Postup při nález alkoholu ve škole

1. Tekutinu nepodrobovat žádnému testu ke zjištění chemické struktury.

2. O nález ihned uvědomit vedení školy.

3. Nalezenou tekutinu uložit u vedení školy pro případ usvědčujícího důkazu.

4. Zpracovat stručný zápis o události.

II. Postup při zadržení alkoholu u žáka ve škole

1. Tekutinu nikdo nepodrobuje žádnému testu ke zjištění chemické struktury.

2. O nález pracovník školy ihned uvědomí vedení školy.

3. O nález sepíše pracovník školy stručný záznam s vyjádřením žáka, u kterého byl alkohol nalezen (datum, místo a čas nález, jméno žáka, podpis žáka). V případě, že žák odmítá podepsání záznamu, uvede pracovník tuto skutečnost do zápisu. Zápisu a rozhovoru se žákem je přítomen zástupce vedení školy. Záznam založí výchovná poradkyně do své agendy.

4. O nález vyrozumí pracovník školy zákonného zástupce žáka; jedná-li se o opakovaný nález u téhož žáka i orgán sociálně právní ochrany dítěte.

5. V případě podezření, že alkohol obsahuje i jiné příměsi, nebo že žák je intoxikovaný, je zajištěná tekutina předána přivolanému lékaři.

CAN – syndrom týraného, zneužívaného a zanedbávaného dítěte

Jedná se o jakoukoliv formu týrání, zneužívání a zanedbávání dítěte, která je pro společnost nepřijatelná. Ohrožuje totiž zdravý vývoj dítěte jak v oblast jeho tělesného vývoje, tak může mít nepřímé dopady na jeho chování, a to zejména v oblast emocionální a vztahové. Děti mohou mít díky svým negativním zkušenostem potíže s koncentrací, učení, schopnost empatie a s rozvíjením normálních vztahů s druhými. Špatně zvolená forma intervence může mít paradoxně závažné negativní dopady na řešení celé situace. Násilí, které se odehrává v rodině, se může projevat v chování žáka a může být jedním z důvodů dalších forem rizikového chování (např. záškoláctví, zneužívání návykových látek, sebepoškozování, násilné chování aj.).

Projevy syndromu CAN

Změny v chování dítěte:

celková stísněnost a nezáměr o dění kolem
zvýšená opatrnost v kontaktu s dospělými
úzkost a vyděšená reakce na konkrétního dospělého
vyhýbání se školním a mimoškolním aktivitám
nápadně lhostejné postoje, výroky typu „mně je to jedno“
agresivní napadání a šikanování vrstevníků
zvýšená citová dráždivost a agresivní projevy na sebemenší podněty
potíže se soustředěním a zhoršení prospěchu ve škole
váhání s odchodem domů po vyučování
neomluvené absence ve škole
odmítání jídla nebo přejídání
sebeпоškozování
útky z domova
viditelné známky na těle dítěte:
opakovaná zranění včetně zlomenin
modřiny
řezné rány
otoky část těla, například rtů, tváří, zápěstí
stopy po svazování
otisky různých předmětů na těle
natrhnut ucha
otisky dlaně a prstů
stopy po opaření nebo popálení cigaretou

Co všechno je týrání a jak jej poznat

a) fyzické týrání i jakékoli opakované násilné projevy vůči dítěti (bit, škrábání, kopání, tahání za vlasy, apod.). Fyzické násilí může i nemusí zanechávat viditelné následky. Může vést k vážnému ohrožení zdraví i života jedince, vždy negativně ovlivňuje jeho psychiku.

b) psychické týrání – patří sem nadávky, ponižování, neustálá a nepřiměřená kritika, zesměšňování dítěte, výhrůžky, zvýšená kontrola, zamezování ve styku s vrstevníky, apod. Za psychické týrání považuje WHO (Světová zdravotnická organizace) také přítomnost dítěte u domácího násilí (tj. pokud dítě vidí či slyší násilné projevy, vidí důsledky násilí). Pokud jsou děti svědky domácího násilí, často se

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
projevují stejně jako děti oběti. Rovněž i důsledky pro jejich další vývoj a život jsou srovnatelné
s těmi, s nimiž se potýkají děti, které jsou v roli oběti.

Některé známky zanedbávání dítěte:

trvalý hlad

podvýživa

chudá slovní zásoba

špatná hygiena

zkažené zuby a časté záněty dásní

dítě není očkované proti nemocím

nevhodné oblečení vzhledem k počasí

nedostatek dohledu – dítě je večer doma samo, venku pobývá dlouho do tmy a bez dozoru
apod.

vyčerpanost, přepracovanost

s dítětem se nikdo neučí, nezajímá se o jeho školní povinnost

vyhození z domova

Některé projevy zanedbávaného dítěte:

má chudé nebo velmi špatné vztahy s rodiči

touží po citu a pozornost jakéhokoliv dospělého (nedělá rozdíly mezi blízkými a cizími lidmi,
vrhá se k cizím dospělým, odešlo by s nimi)

je neobvykle unavené až apatické, někdy naopak nezvládnutelné

všechno jí hltavě a hladově

chodí za školu nebo do ní chodí pozdě

má potíže s učením

zdráhá se odcházet domů

houpá se, cucá věci nebo prsty, kýve hlavou

žebrá o jídlo, peníze nebo jiné věci

Postup řešení při podezření na týrání, zanedbávání dítěte

Pokud má učitel podezření na týrání, zneužívání či zanedbávání dítěte, musí o tom vždy informovat
ředitele školy a některého ze členů ŠPP (školní psycholožku, metodika prevence, výchovnou
poradkyni). Pokud se učiteli svěří dítě samo, nikdy nesmí učitel dítěti slibovat mlčenlivost.

Můžete říci, že nikdo nesmí dítěti takto ubližovat a že uděláte vše proto, aby se to už neopakovalo.

ŠPP po poradě s vedením školy navrhne další postup:

1. Soukromý rozhovor školní psycholožky s žákem.

2. Pokud se s žákem nepodaří navázat kontakt, doporučení kontaktu na terapeutické centrum
nebo anonymní telefonické Linky bezpečí.

3. Diskrétní rozhovor školní psycholožky se spolužáky či sourozenci žáka.

4. Pokud se ukáže, že je dítě obětí jakékoli formy týrání (patří sem i přítomnost dítěte
při domácím násilí), zneužívání či zanedbávání, které splňuje skutkovou podstatu trestného
činu, je vedení školy povinno tuto skutečnost oznámit Policii ČR a OSPODu. Pokud tak
neučiní, porušuje § 368 Trestního zákona. V případě pouhého podezření na spáchání těchto
trestných činů se škola obrátí bezodkladně na OSPOD.

Program proti šikanování

Program a jeho cíl

Tento program je určen všem pedagogickým i nepedagogickým pracovníkům školy, žákům a jejich
rodičům nebo zákonným zástupcům. Zaměřuje se na prevenci šikany a dále nabízí postupy,
jak šikanování řešit.

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
Cílem tohoto programu je vytvořit bezpečné, spolupracující a respektující prostředí zaměřené na oblast komunikace a vztahů mezi žáky na naší škole.

Prevence proti šikanování

Základem prevence šikanování násilí ve škole je ŠVP a PP školy (program školy), který vychází z metodického pokynu MŠMT k prevenci a řešení šikanování mezi žáky škol a školských zařízení, č. j. 21149/2016 a metodického doporučení k primární prevenci rizikového chování u dětí, žáků a studentů ve školách a školských zařízeních č. j. 21291/2010/128.

K dalším preventivním opatřením patří následující skutečnost:

Zpracování prevence proti šikaně do školního řádu a s tím související dodržování školního řádu.

Pravidelná školení a vzdělávání členů školního poradenského pracoviště s důrazem na školení metodika prevence.

Pravidelná setkání a konzultace – např. třídnické hodiny, třídní schůzky, konzultační hodiny VP s žáky, učiteli, rodiči.

Informovanost (zpracováno podle metodického pokynu Š T k prevenci a řešení šikanování mezi žáky, č. j. 21149/2016) pro žáky, učitele, rodiče na nástěnce PP, školní řád a PP školy (webové stránky školy).

Seznam zařízení zabývajících se primární prevencí v oblasti rizikového chování (nástěnka ŠMP, schránka důvěry)

Vymezení základních pojmů

Škádlení

- vzájemné přátelské chování žáků, které je charakterizované respektem a možností opětování a ukončení v jakémkoli okamžiku.

Šikanování

- jakékoliv chování, jehož záměrem je ublížit, ohrozit nebo zastrašovat žáka, popřípadě skupinu žáků.
- spočívá v cílených a opakovaných fyzických a psychických útocích jedincem či skupinou vůči jedinci či skupině žáků, kteří se neumí nebo z nejrůznějších důvodů nemohou bránit.

Projevy šikany

Přímá podoba:

- zahrnuje fyzické útoky, vydírání, poškozování věcí, krádeže jiné osobě, útoky verbální (slovní), nadávky, vyhrožování, ponižování a neverbální nátlak, jako urážlivá gesta a zvuky, zírání, zastrašující nebo výhružné výrazy ve tváři, ničení, schovávání, nebo krádež věcí či učebních pomůcek. (může mít formu sexuálního obtěžování až zneužívání.)

Nepřímá podoba:

- projevuje se nápadným přehlížením a ignorováním žáka skupinou třídní nebo jinou. Útočník působí bolest tak, aby to vypadalo, že žádný takový záměr ve skutečnost nemá. Většinou je nefyzická, ale třetí strana může být i zmanipulována do fyzického útoku. Nebezpečnost působení spočívá zvláště v závažnosti, dlouhodobosti a nezřídka v celoživotních následcích na duševním a tělesném zdraví.
- pokud je zaměřena proti učiteli, mívá formu rozšiřování lží a pomluv, neoprávněných nařčení, ničení pověstí a reputace, ponižování před ostatními žáky.

Varovné signály šikanování

Příklady nepřímých znaků šikanování u žáka

- působí smutně, nešťastně, stísněně, stává se uzavřeným, mívá blízko k pláči
- o přestávkách je často osamoceny, nemá kamarády, vyhledává blízkost učitelů.
- při týmových sportech bývá jedinec volen do mužstva mezi posledními.
- jeho prospěch se náhle a nevysvětlitelně zhoršuje.
- má na těle modřiny, odřeniny, škrábance (nedovede je uspokojivě vysvětlit)
- odmítá vysvětlit poškození a případné ztráty věcí (používá nepravděpodobné výmluvy)
- mívá zašpiněný nebo poškozený oděv.

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace

- začíná vyhledávat důvody pro absenci ve škole

Příklady přímých znaků šikanování

Verbální znaky

- posměšné poznámky na adresu žáka, urážení jeho rodičů

- nadávky, hrubé žerty

- pohoršující přezdívka

- vysmívání se slabostem (handicapům) žáka

- násilné a manipulativní příkazy, zákazy mluvení s kamarády

Neverbální znaky

- strkání, honění, kopání, údery, rány (nápadné silné, oběť neoplácí)

- rvačky, kdy jeden z účastníků je nápadně slabší a snaží se uniknout

- nátlak – dávání peněžitých a jiných darů šikanujícímu (agresori berou peníze, zabavují nebo ničí věci, přivlastňují si věci oběti, ničí nebo ukradnou učebnice a další školní pomůcky)

Motivy šikany

Kdo a proč začíná šikanovat?

Ten, kdo chce být středem pozornost, upoutat pozornost.

Ten, kdo zabíjí nudu, zkouší, co druhý vydrží.

Ten, kdo chce vykonat „něco velkého.“

Ten, kdo chce předejít svému týrání.

Zakrývání šikany

Kdo a proč zakrývá šikanování?

Oběť. Od oběti lze těžko získat podrobnější a často objektivní informace. (pocit viny, úzkost, strach)

Svědci. Svědci i oběť mohou vypovídání považovat za žalování.

Agresori. Agresori často vynalézavě lžou, používají falešné svědky, nutí oběti ke lhaní nebo odvolání výpovědí.

Rodiče. Někteří rodiče agresorů chrání své děti za každou cenu. Někteří rodiče se obávají spolupracovat při vyšetřování.

Odpovědnost, trestní postih - šikana z pohledu paragrafů

Škola

Dle Školského zákona č. 561/2004 v souladu ustanovením § 29 Sb. je škola povinna zajišťovat bezpečnost a ochranu zdraví žáků v průběhu všech vzdělávacích a souvisejících aktivit a současně vytvářet podmínky pro jejich zdravý vývoj a pro předcházení vzniku rizikového chování. Každý pracovník školy je povinen řídit se příslušnými pokyny a ustanoveními. Pedagogický pracovník, kterému bude znám případ šikanování a nepřijme v tomto ohledu žádná opatření, se vystavuje riziku trestního postihu pro neoznámení případně nepřekažení trestního činu dle § 167,168 trestního zákona, nadřování dle § 166, schvalování trestního činu dle § 165. Skutkovou podstatou účastnictví na trestném činu dle § 10 může jednání pedagogického pracovníka naplňovat v případě, že o chování žáků věděl a nezabránil spáchání trestného činu (nechal šikanovaného samotného mezi šikanujícími žáky apod.)

Žák-agresor, pachatel

K trestní odpovědnost mladších patnáct let nedochází, neznamená to však, že nemohou být postiženi rodiče. Nezletilý pachatel může být postižen nařízením ústavní výchovy, může být nad ním stanoven dohled. (JUDr. PhDr. Oldřich Choděra, převzato z Kolář Michal, Bolest šikanování, Praha, Portál, 2001 s. 213-218. Upraveno podle www.poradenscentrum.cz). Z hlediska trestního zákona může šikanování žáků naplňovat skutkovou podstatu trestních činů či provinění podle:

§ 137 – útisku,

§ 157 – poškozování cizí věci,

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace

§ 197 – násilí proti skupině obyvatelů a proti jednotlivci,

§ 213 í omezování osobní svobody,

§ 221í224 – ublížení na zdraví,

§ 234 – loupeže,

§ 235 – vydírání.

Postup při podezření/odhalení šikany

1. Pracovník školy, který se o situaci dozví, sepíše záznam prvotní informace. Ze záznamu musí být jasné, KDO se na pracovníka obrátil, KDY (datum a čas), CO bylo sděleno (zapsat pouze a přesně to, co bylo řečeno, neměnit slova, nic nepřidávat) a JAK SE BUDE MOKRAČOVAT (na čem se s oznamovatelem domluvili). Záznam má být podepsán oběma stranami, pokud se však oznamovatel nebude chtít podepsat, skutečnost se pouze poznačí. Zápis pak pracovník školy předá školnímu metodikovi prevence, který celou situaci dále řeší ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm. Stejně bude postupováno i v případě písemného oznámení, upozornění (i anonymního) ze schránky důvěry.

Po celou dobu vyšetřování plat přísný zákaz podávání jakýchkoliv informací o případu pro všechny kromě členů školního poradenského pracoviště.

2. Případ bude oznámen vedení školy.

3. Na základě prvotní informace bude proveden diskrétní rozhovor s oznamovatelem a s obětí či oběťmi.

4. Budou vedeny a písemně zaznamenány rozhovory se svědky.

5. Bude vyšetřena situace ve třídním kolektivu

6. Bude zajištěna ochrana oběti (obětem).

7. Bude veden a písemně zaznamenán rozhovor s agresorem (agresory).

8. Budou informováni rodiče nebo zákonní zástupci oběti, agresorů. Na jednání s vedením školy budou rodiče agresora informováni o vzniklé situaci a možnostech ohledně potrestání žáka jako jsou: běžná výchovná opatření – napomenut, důtka třídního učitele, důtka ředitele školy, snížená známka z chování.

9. Bude zorganizována třídnická hodina, kde se celá situace pojmenuje a sdělí se žákům výsledek vyšetřování, případně způsob potrestání agresorů.

10. Proběhne rozhovor s rodiči oběti

11. Bude se pracovat s agresorem (uvědomování si svého chování a z toho vyplývajících důsledků).

12. V případě potřeby bude zabezpečena zjištěné oběti, ale i agresorovi odborná pomoc (MMM, psychoterapeut, psycholog, psychiatr, středisko výchovné péče ...)

13. Bude svolána mimořádná třídní schůzka, kde budou rodiče o celé situaci informováni.

14. Z důvodu nápravy situace bude potřeba následně pracovat s celým třídním kolektivem.

Postup v případě pokročilé šikany

Při náhlém projevu („výbuchu“) brutálního skupinového násilí bude postupováno následovně:

1. Musí být zajištěna bezprostřední ochrana oběti (obětí).

2. Bude na pomoc přivolán další pracovník (pracovníci) školy.

3. Bude zabráněno agresorům v domluvě na křivé výpovědi.

4. Bude věnována dostatečná péče obětí (podpora, uklidnění, ošetření, ...).

5. Čin bude nahlášen Policii ČR, OSPOD a naváže se kontakt se specialistou na řešení šikany.

6. Vyšetřování protiprávní stránky povede Policie ČR. Vyšetřování vztahů a onemocnění skupiny povede specialista. Škola bude postupovat podle jejich pokynů závěrů.

7. Ve spolupráci s oddělením péče o dítě škola doporučí rodičům či zákonným zástupcům dítěte případná výchovná opatření:

- umístění dítěte (agresora) do pobytového oddělení SVM

- realizace dobrovolného diagnostického pobytu žáka v diagnostickém ústavu

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
- podání návrhu OSPODu (Orgánu sociálně právní ochrany dítěte) k zahájení řízení o nařízení
předběžného opatření nebo ústavní výchovy s následným umístěním v diagnostickém ústavu.
8. Škola doporučí odbornou pomoc oběti a jejím rodičům (PPP, psychologická péče,
psycholog, psychiatr, pediatr).

Informace pro žáky

„Překonej strach a zajdi za učitelem, kterému důvěřuješ“

- třídní učitel
- vedení školy

Mgr. Martin Luksík (ředitel)

Mgr. Lucie Čiperová (zástupkyně ředitele)

Mgr. Olga Hanušová (výchovná poradkyně, metodička prevence)

Mgr. Zuzana Brožová (výchovná poradkyně pro 2. stupeň)

- svěř se rodičům, kamarádovi -

V případě, že nenajdeš odvahu říct to někomu z výše jmenovaných, zavolej na Linku bezpečí.

Linka bezpečí

Celostátní linka pro děti a mládež v krizových životních situacích.

Provoz: nonstop

Telefon: 116 111

E-mail: pomoc@linkabezpeci.cz

Web: www.linkabezpeci.cz

OSPOD Kralupy nad Vltavou

Palackého nám. 1

278 01 Kralupy nad Vltavou

telefon 315 739 929

Informace pro rodiče:

Koho kontaktovat?

Obrátit se můžete především na školu: ředitele školy Mgr. Martina Luksíka, výchovné poradkyně Mgr. Zuzanu Brožovou a Mgr. Olgu Hanušovou, třídní učitele a dále pak na následující instituce:

Pedagogicko-psychologickou poradnu Mělník

Telefon: 315 623 045

Bezručova 109

276 01 Mělník

e-mail: ppp.melnik@wordline.cz

SVP Slaný

Telefon: 778 534 749

Tomanova 1361

274 01 Slaný

www.spvslany.cz

Šikana učitele a pracovníka školy:

jde o problém týkající se všech členů školy, není výsledkem osobnostních charakteristik učitele a pracovníka školy

nesmí být chápána jako individuální selhání konkrétního učitele a pracovníka školy

Charakteristika

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
jasně definované role učitel i žák (pracovník školy i žák) jsou narušeny a žák se dostane do pozice větší moci než pedagog, bez ohledu na formálně vyšší moc a autoritu učitele
cílem šikany se může stát i velmi zkušený pedagog, který dobře zná svůj předmět, ovládá třídní management a má dobré pedagogické schopnosti.

Principy předcházení šikany pracovníků na škole

- dodržování všech opatření proti rozvinutí šikany uvedená v ŠVP a PPŠ
- škola klade důraz na dobré sociální klima, připouští riziko výskytu šikany učitele, otevřeně takové chování odmítá a při výskytu realizuje prevenci či intervenci
- vedení školy vyjadřuje pedagogům a pracovníkům školy podporu, oceňuje jejich práci, podporuje spolupráci v pedagogickém sboru a zastává nekonfliktní způsob řešení problémů
- pedagog nastavuje a uplatňuje jasná pravidla ve třídě, na konflikt nebo nerespektování reaguje včas, průběžně pracuje s pravidly v chování a používá stanovené důsledky jejich nerespektování; vyhýbá se řešení konfliktu konfrontací ze strany žáka před celou třídou
- nezpůsobuje žádným způsobem ponížení nebo zesměšnění žáka před třídou; při hodnocení žáka zachovává jeho důstojnost
- problémy neřeší sám, ale ve spolupráci se školním poradenským pracovištěm či vedením školy

Postup řešení šikany pracovníka školy

1. Při podezření na šikany učitele se pedagog (pracovník školy) sám, či kolega/kolegyně obrátí na kteréhokoliv člena školního poradenského zařízení a to i formou anonymní elektronické schránky důvěry.
2. Na základě této informace situaci citlivě prošetří člen školního poradenského pracoviště, případně jím pozvaný odborník a ve spolupráci s vedením školy zjedná nápravu, k čemuž využije zejména: nástroje sociální diagnostiky v dané třídě ke stanovení sociálního klimatu, odborné podpory a pomoci oběti, zajištění bezpečného prostředí pro všechny zúčastněné.
3. Pro třídu, kde se šikana odehrávala, zajistí škola intervenční program k řešení šikany.
4. O celé situaci a jejím řešení bude informován celý pedagogický sbor

Kyberšikana

Kyberšikana zahrnuje zneužití ICT (informačních a komunikačních technologií), zejména pak mobilních telefonů a internetu k takovým činnostem, které mají někoho záměrně ohrozit a ublížit mu. Podobně jako u šikany tváří v tvář se jedná o úmyslné chování, kdy je oběť napadána útočníkem nebo útočnicí. Povaha a provedení útoku pak určuje její závažnost.

Postup při řešení kyberšikany ve škole

1. Pokud je žák vystaven některé z forem soustavného obtěžování nebo napadání přes internet, mobilní telefon nebo přes sociální sítě, sepíše ten, kdo informaci převzal okamžitě zápis prvotního kontaktu a informuje vedení školy, výchovného poradce nebo školního metodika prevence. Škola by se měla zabývat kyberšikanou vždy, když se o ní dozví.
2. TU pozve rodiče nebo zákonné zástupce žáka - oběti do školy a s jejich pomocí se snaží eliminovat možnost přístupu agresora k žákovi (oběti).
3. Pokud je agresor neznámý, je v této situaci doporučeno řídit se pravidly pro bezpečný pohyb na internetu (také je lepší změnit telefonní číslo, účet na Facebooku, internetu, mailu či zvolit jinou sociální síť). Po určitou dobu se snažit vyhnout těmto médiím.
4. Pokud je agresor známý, je třeba informovat také zákonné zástupce agresora a vysvětlit jim, že jde v podstatě o trestný čin, který by měl být takto posuzován, pokud nebude s okamžitou platností ukončen.

Škola musí podpořit oběť a zajistit její bezpečí, zajistit co nejvíce důkazních materiálů, incident vždy vyšetřit, informovat rodiče, konzultovat řešení s dalšími institucemi, žádat konečný verdikt a

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
informace, zvolit odpovídající opatření a realizovat preventivní opatření.

Pokud došlo k takovému jednání mimo prostory školy je na zákonných zástupcích, zda případ nahlásí příslušným orgánům (Policii ČR).

Šikana bývá nejčastěji postihována podle ustanovení trestního zákona, a to jako:

- trestný čin omezování osobní svobody
- trestný čin vydírání
- trestný čin vzbuzení důvodné obavy
- trestný čin loupeže
- trestný čin ublížení na zdraví
- čin poškozování cizí věci
- trestný čin znásilnění či pohlavního zneužívání

K tomu, aby byl pachatel postížen, musí být starší 15 let (15-18 let mladiství).

K trestní odpovědnost mladších 15 let nedochází, neznamená to však, že nemohou být postíženi jinak, případně mohou být postíženi rodiče. Nezletilý pachatel může být postížen nařízením ústavní výchovy, může nad ním být stanoven dohled.

EXTRÉMISTICKÉ CHOVÁNÍ:

Za extremistické chování lze považovat takové, které je vědomě konáno ve prospěch politických, náboženských a etnických hnutí a ideologií, která směřují proti základům demokratického ústavního státu. U studentů/žáků se zpravidla jedná pouze o dílčí postoje a formy podpory, které mají často pouze slabý ideologický základ.

Rasistické chování je takové, které na základě přisouzení psychických a mentálních schopností a dovedností skupinám definovaným podle biologického, rasového či národnostního původu tyto příslušníky těchto skupin hodnotí a případně (ve formě „tvrdého rasismu“) je i poškozují.

Xenofobní chování je takové, které na základě subjektivně stanovených prvků cizosti (jinakosti) vyvolává obavy ze subjektů, které jsou jako cizí pojímány a v krajních případech může vést k jejich poškozování, což vyvolává protireakci.

Antisemitské jednání je takové, které poškozují objekt židovského charakteru kvůli tomu, že tomuto objektu přisuzuje určité negativní vlastnosti či symbolický význam na základě subjektivní percepce židovství.

Extremismus lze dělit na:

- pravicový (odmítá rovnost lidí a na tomto základě potlačuje svobodu některých z nich);
- levicový (absolutizuje rovnost lidí na úkor individuální svobody);
- náboženský (nárokuje suverenitu náboženského vyznání na úkor excesivního porušení lidských práv a individuální svobody);
- etnicko-regionální (nárok na suverenitu a separaci vlastního etnika anebo regionu vede k excesům potlačování svobody jiných).
- environmentální (zájmy subjektivně pojaté přírody a jejich částí jsou nadřazeny demokratickým principům a prosazovány excesivně na úkor lidské svobody)

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
Vzhledem k závažnosti tohoto tématu třídní učitel neprodleně zajistí bezpečnost případné oběti.
Třídní učitel oznámí věc vedení školy a dále oznámí skutečnost rodičům nebo zákonným zástupcům oběti i agresora a postupuje dle preventivního plánu proti šikaně. Dle závažnosti situace a případného ohrožení bezpečí oběti informuje vedení školy policii ČR.

Postup při zjištění výskytu tohoto chování u žáků

1. Pedagog okamžitě a razantně vystoupí proti jakýmkoli projevům intolerance mezi žáky. Úkolem je zjistit hloubku extremistického přesvědčení či rasistických, xenofobních anebo antisemitských postojů u jednotlivců a zjistit jejich případné vazby na extremistickou scénu mimo školu. Zjistit rozšíření uvedených postojů v kolektivu, třídě, škole. Vyvolat diskusi o problémech souvisejících s uvedenými postoji s cílem odhalit jejich příčinu. Nabídnout alternativní volnočasové aktivity a zaměřit výuku na tyto problémy
2. Rodiče vyrozumí TU v případě opakovaných verbálních či vizuálních projevů s možným extremistickým podtextem či v případě odůvodněného podezření na účast žáka v konsistentní extremistické partě a v případě užití násilí s extremistickým, rasistickým xenofobním anebo antisemitským podtextem.
3. Policii ČR vyrozumí vedení školy v případě podezření na promyšlenou a extremisticky, rasisticky, xenofobně nebo antisemitsky motivovanou činnost (např. opakované rasistické verbální výpady se závažnými dopady na psychiku terčů takových výpadů apod.), a na takto motivované vážnější formy násilí.

Vandalismus

Vandalismus ve školním prostředí se projevuje ničením školního majetku nebo jeho poškozováním a ničením majetku ostatních žáků a žákyň, případně dalších členů školní komunity.

Jedná se buď o významné útoky na věci, které mají za následek jejich úplné zničení (ulomené část nábytku, prokopnuté dveře, utržené vodovodní kohoutky, utrhané hadice od hasicích přístrojů, zničené školní pomůcky, učebnice, část oblečení) nebo významné poškození (čmáranice a nápisy na zdech nebo školním nábytku, oloupané nejrůznější rohy, apod.)

Postup při zjištění vandalismu ve škole

1. Náhradu úmyslně způsobené škody důsledně vymáhejte po tom, kdo ji způsobil. U nezletilých potom po jejich zákonném zástupci.
2. Jestli žák nebo žákyně, kteří škodu způsobili, nejeví ochotu k její nápravě, případně je škoda takového rozsahu, že věc nelze svépomocně opravit, vyrozumí TU o tomto chování zákonné zástupce žáků a žákyň a dohodne s nimi způsob náhrady škody.
3. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu a ten, kdo ji způsobil, není ochotný škodu nahradit, vyrozumí vedení školy Policii ČR a oznámí podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestný čin majetkové povahy.
4. U škod, které se dají nahradit tak, že je opraví sám žák nebo žákyně, bude pedagog preferovat tento způsob náhrady škody.
5. O způsobené škodě provede TU záznam (i fotografický), ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti, a kopie záznamu bude uložena u výchovného poradce.
6. V případech, kdy se jedná o opakované jednání a výchovná a další opatření, která zvolila škola, neměla žádný účinek, oznamuje vedení školy toto jednání OSPOD.

Záškoláctví

Třídní učitel by měl být nejpozději do 3 dnů od počátku absence informován od rodičů a zákonných zástupců o důvodu nepřítomnosti žáka ve škole. Pokud tak toto neučiní, lze nepřítomnost žáka

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
klasifikovat jako záškoláctví.

Postup řešení zjištěného záškoláctví

O neomluvené i zvýšené omluvené nepřítomnost žáků informuje třídní učitel výchovného poradce, který tyto údaje vyhodnocuje.

Při zvýšené omluvené nepřítomnost prověřuje TU její věrohodnost. Neomluvenou nepřítomnost řeší se zákonným zástupcem žáka třídní učitel formou pohovoru, na který je zákonný zástupce pozván. Projedná důvod nepřítomnost žáka, způsob omlouvání jeho nepřítomnost, upozorní na povinnost stanovenou zákonem a seznámí zákonného zástupce s možnými důsledky v případě nárůstu neomluvené absence a dohodne termín další schůzky. O pohovoru provede zápis, do něhož uvede způsob nápravy dohodnutý se zákonným zástupcem. Zákonný zástupce zápis podepíše a obdrží kopii. Odmítnutí či převzetí zápisu se do zápisu zaznamenává. Zápis uloží výchovný poradce ve své dokumentaci. TU o schůzce informuje vedení školy.

Krádež

Jde o protiprávní jednání, a jakmile se škola o takovém jednání dozví, bude tuto skutečnost hlásit orgánům činným v trestním řízení nebo doporučí poškozenému (jeho rodičům, zákonnému zástupci), aby se na tyto orgány obrátil.

Postup při zjištění krádeže ve škole

1. Každý, kdo se dopustí krádeže na školní půdě, by měl mít možnost pohovořit si o svém jednání s ředitelem.
2. S náhradou způsobené škody pedagogové postupují jako u vandalismu. Preferují nápravu vztahu mezi poškozeným a zlodějem a trvají na tom, aby zloděj věc vrátil přímo poškozenému, omluvil se a nabídnul za své chování nějakou kompenzaci.
3. Zákonného zástupce zloděje vyrozumí škola vždy až poté, kdy bude přesně znát příčiny, které dítě k takovému chování vedly a to zejména v případě menších dětí.
4. Jestliže se jedná o škodu většího rozsahu, vyrozumí vedení školy Policii ČR a oznámí podezření na spáchání přestupku proti majetku, případně trestného činu majetkové povahy.
5. O krádeži a jejím šetření provede pedagog záznam, ze kterého budou jasně vyplývat všechny důležité skutečnosti.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč a je to bez použití násilí (překonání překážky), není to vloupání a jedná se o přestupek proti majetku dle § 50 zák. o přestupcích č. 200/1990 Sb. v platném znění.

V případě, že je ukradena věc menší hodnoty než 5000,- Kč a je to s použitím násilí (vypáčená skříňka, šatna, šuplík) nebo násilí vůči osobě a snaha zmocnit se věci (loupež), jedná se vždy o trestný čin.

Škoda na odcizené věci od 5000,- Kč výše je trestným činem krádeže dle ustanovení § 205 trestního zákoníku.

Domácí násilí v rodině dítěte

Domácí násilí představuje obvykle fyzické, psychické, nebo sexuální násilí mezi blízkými osobami, k němuž dochází skrytě v soukromí. Je typické, že se intenzita násilného chování v průběhu času stupňuje, což snižuje schopnost oběti i agresora toto chování zastavit a pracovat na nápravě narušeného vztahu. Děti jsou považovány za svědky domácího násilí, pokud vidí či slyší násilné projevy, vidí důsledky (zranění) násilí. Přítomnost dítěte u domácího násilí považuje WHO (Světová zdravotnická organizace) za psychické týrání dítěte. Pokud jsou děti svědky domácího násilí, často se projevují stejně, jako děti přímé oběti týrání. Rovněž i důsledky pro jejich další vývoj a život jsou srovnatelné s těmi, s nimiž se potýkají děti, které jsou v roli oběti týrání. Proto je pedagog povinen

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
jednat v okamžiku, kdy se dítě zmíní o opakovaném násilí mezi členy domácnost, v níž žije, a jehož je dítě svědkem.

Klíčové charakteristiky domácího násilí:

Je opakované.

Je neveřejné, probíhá v soukromí domácnost.

Eskaluje. Domácí násilí se stupňuje jak ve svých formách (od urážek a ponižování až k fyzickému násilí), tak i ve své hloubce (od první facky až po velice brutální napadání, jež může vést k ohrožení na životě).

Role oběti a agresora jsou jasně rozdělené, nezaměňují se.

Zcela zásadní pro identifikaci násilí je zneužívání moci a kontroly, která v oběti vzbuzuje strach.

Pachatel bývá násilný většinou jen ke své oběti, nikoli navenek, mívá „dvojí tvář“. Okolí se může jevit sympatický. Pouze část pachatelů je agresivní i navenek.

Pachatel považuje svoje chování za ospravedlnitelné, má pocit nároku na takové chování.

K domácímu násilí dochází v cyklech: znamená to, že se střídají období vzrůstání napětí a násilí, období relativního klidu a opětovného narůstání tenze a opětovného násilí.

Chování oběti je zaměřeno na zajištění přežití (např. minimalizace nebo snižování násilí, přebírání odpovědnost za násilí, ochrana násilníka, setrvávání v násilném vztahu).

Doporučené postupy při podezření na domácí násilí

1. Pokud se dítě samo svěří učiteli o domácím násilí v rodině, měl by mu učitel projevit důvěru, nebagatelizovat jeho sdělení, neobviňovat jej ze lži a podpořit jej. Měl by jej informovat o tom, že se na domácí násilí vztahuje ohlašovací povinnost a on musí jednat v souladu s ní, aby dítě ochránil.

2. Podezření na domácí násilí v rodině dítěte neprodleně oznámit řediteli školy a některému ze členů ŠPP.

3. Škola informuje OSPOD o svém podezření z ohrožování výchovy dítěte.

4. Pokud se na pedagoga obrátí rodič – oběť domácího násilí, měl by jej pedagog odkázat na další odborníky, kteří se této problematice systematicky věnují (viz Síť partnerů) či pracovníky ŠPP.

5. V žádném případě neřešit podezření na domácí násilí rozhovorem s rodičem-agresorem, tento postup by se mohl obrátit proti dítěti.

Co by mělo v případném rozhovoru, když se vám dítě svěří, určitě zaznít?

- Násilí a to, co se doma odehrává, není vinou dítěte.

- Za násilí nemohou ani sourozenci.

- Za násilí je odpovědný ten, kdo jej vykonává.

- Je velmi dobře, že se rozhodlo o situaci někomu říci.

- Nikdo nemá právo se k někomu chovat násilně a to ani v rodině, ani když je silnější, ani když je to rodič.

- Násilí dítě nemůže zastavit samo, ale jen s pomocí okolí, proto je tak důležité, že se svěřilo.

Škola nemůže poskytovat terapeutické služby. Pedagog by se měl rovněž vyhnout postupům, které mohou dítě poškodit (stigmatizovat, traumatizovat jej apod.), jako je např. otevřené řešení podezření před třídou; nepřiměřený tlak na dítě, aby hovořilo o problému doma; obvinění ze lži.

Krizový plán pro prevenci vzniku problémových situací týkajících se žáků s PAS

Poruchy autistického spektra (dále jen „MAS“) jsou skupinou poruch, které se diagnostikují na základě projevů chování. Jde o vývojové poruchy, mezi které jsou řazeny mj. dětský autismus, atypický autismus, Rettův syndrom, Aspergerův syndrom, jiné pervazivní vývojové poruchy, pervazivní vývojová porucha nespecifikovaná.

Základní škola Václava Havla v Kralupech nad Vltavou, příspěvková organizace
Základní diagnostická triáda PAS zahrnuje různou míru narušení v těchto oblastech:

í sociální interakce a sociálního chování,

í verbální i neverbální komunikace,

- oblast představitost a hry, omezených vzorců chování, zájmů nebo aktivit.

Častým projevem jsou stereotypní pohyby, zvláštní zájmy, omezená schopnost spontánně sdílet s ostatními dětmi radost a zájmy, či rigidní a kompulzivní (nutkavé) chování. Četnost takového chování se zvyšuje při nadměrné stresové zátěži žáka. To může být znamením „přetažení“ žáka. Při prevenci vzniku nežádoucího chování, stresu či afektu je třeba mít na paměti, že žák s MAS v zátěžové a pro něj nestandardní situaci může opomíjet své základní životní potřeby, jako např. fyziologická potřeba, příjem potravy, tekutin. Pokud pozorujeme na žákovi neklid, je vhodné nabídnout pit, připomenout jídlo, pamatovat na toaletu. Může se stát, že je žák dehydratovaný, hladový atd., ale sám tyto potřeby aktivně nevyřeší. Únava a „přetažení“ jsou signálem potřeby odpočinku, který dokáže navodit zklidnění. Pokud stereotypní rigidní projevy nejsou sebepoškozujícího, okolí poškozujícího nebo ohrožujícího charakteru, je nutné nelpět na jejich zastavení, postupně odezní. Tyto projevy nesmí být důvodem jakékoliv formy trestání žáka. K projevům v oblasti tzv. diagnostické triády je často přidružena přecitlivělost na různé podněty jako zvuky, světlo, barvy, pachy, doteky apod. Znalost a respekt k žákově přecitlivělost jsou nezbytným prvkem prevence vzniku jeho nežádoucího nebo až afektivního chování.

Stupeň závažnost poruch bývá různý, typická je také značná variabilita projevů. Tato variabilita vyžaduje pro každého žáka individuální přístup a postupy „na tělo“. Z tohoto důvodu bude na škole žákům s MAS vypracován individuální krizový plán (dále jen IKM). Pro úspěšné předcházení vzniku problémových situací je zásadní přenos a sdílení informací mezi všemi zainteresovanými stranami – tj. zákonnými zástupci, ošetřujícím lékařem, vyučujícími, odpovědným školským poradenským zařízením i ostatními žáky.

Osoba pověřená školou ke komunikaci s jednotlivými stranami, koordinaci činnosti a vypracování individuálního krizového plánu je s pomocí všech zúčastněných školní psycholožka gr. Hana Hošťálková. Dokumentace, jež se týká těchto žáků, bude uložena v kabinetu č. 15.

Postupy uvedené v IKM určují konkrétní kompetence a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců. Krizový plán popisuje konkrétní kroky při vzniku nevhodného chování, problémového chování či problémové situace, vymezení kompetencí a odpovědnost jednotlivých zaměstnanců, včetně přesného stanovení podmínek, kdy a za jakých okolností škola žádá o pomoc jiné odborníky, např. linku 155.

Za zcela neadekvátní a neakceptovatelný postup školy pro zajištění bezpečí a ochrany zdraví žáků v případě vyústění nežádoucích projevů chování žáka s PAS je psychický či fyzický trest.

Tento krizový plán nahrazuje plán z 1. 8. 2018, který navazoval na původní plán 31. 8. 2015

Plán projednán na ped. radě 20.11. 2019

Schválen školskou radou dne

Platnost od 20.11.2019

V Kralupech nad Vltavou dne 1. 11. 2019

Mgr. Martin Luksík
ředitel školy